

Cuối năm, tết đến, tết ng...i...

Tác Giả: Nguy&#n M&#nh Trinh
Thứ Tư:, 26 Tháng 1 Năm 2011 18:04

Saigòn ơi ! Đâu nhé ng ngày m&#a bu&#n khoác áo đi, tay c&#m tay nói nh&# nh&#ng gì

Ngày cuối năm, đến cuối những bài thơ trong đời. Hình như, có bước chân trở về quá khứ. Đó, thơ yêu mình ngày nào. Tết mới cũ bé học trò nhiều mơ mộng bắt đầu làm quen với chữ nghĩa đến tết ng...i đã qua tuổi sáu mươi và phần nào hiểu được những ng...t bụi chua chát trong đời. Tết cho nào đó, thơ như cánh tay lôi kéo về. Thơ như c&#a mặt mình, trở m trở m trong óc như. Có tết ng...i đã viết:

Cuối năm ng...i uống rượu s&#i gió
T&# thiên thu hiu h&#t th&#i về
Sống mãi trong tâm hoài đời về
Ngàn năm thao thi&#t tiếng còi xe

Gi&#c giả đêm còi tàu tiếng thét
S&#ng như quá vắng nơi mệnh mang
Ki&#p l&#u l&#c thơ thân m&#i m&#t
Bãi biển xa còn đời đã tràn

Cuối năm ng...i mặt mình đời bóng
T&#n thâm tâm tìm lời niềm vui
Sao về ng&#nh đành hạnh phúc mừng
M&#ng vá tr&#i thôi cũng đời môi

N&#ng lam biển rộng ngoài khung cửa
Sao trăng không dĩ vắng ki&#p ng...i
Đâu c&# tích trắng treo vó ngựa
Kh&#nh ch môi, mặt tiếng c&# c&#i..

Cu *i* năm, m *t* đ *i*, m *t* ng *i*...

Tác Giả: Nguy *n* M *nh* Trinh

Thứ Tư,, 26 Tháng 1 Năm 2011 18:04

Nh *ng* câu th *nghe* nh *có* chút gì n *i* ni *m* *n* khu *t*. *đ* i s *ng* này, dòng đ *i* c *qua* đi v *i* v*ã*. Ngày ti *p* ngày, tháng t *i* tháng, năm tròn năm, nh *ng* góc c *nh* nh *tròn* đi trong mòn m *i*. Thu *nh*, đ *c* vài trang sách, có ai mà không m *m* ng, có ai mà không nghĩ đ *n* mông vá tr *i* đ *r* i cũng ch *đ* u môi...

R *i* nh *ng* bài th *cu* i năm, nh *ng* câu th *nh* r *n* r *i* trong đ *u*. Có m *t* chút h *ng* h *c* a m *t* n *i* bâng khuâng. th *nh* n *i* ni *m* m *ra* nh *ng* cúc c *m* c *a* m *t* ng *i* hay v *v* n v *i* nh *ng* chuy *n* cu *i* tr *i* góc bi *n*:

Cu *i* năm, *m* t mình đ *c* *m*
Ch *m* t chai cho đ *m* t m *ày*
Nghe chân ai đi v *r* t ch *m*
R *t* h *ng* h *nh* ng ng *n* heo may

Đêm tr *t* ch v *t* tay lên trán
Tìm l *i* ta m *t* chút v *n* v *ng*
Ta *đ* đầu đông ng *n*, tây ng *n*
Trong *m* êm sao ng *đ* m tr *ng*

Ch *và* nghĩa sao còn u u *n*
Th *ch* p câu dang d *trong* đ *u*
Có ph *i* tr *i* đ *t* đang đ *a* ch *n*
Đ *nh* cô phong mù m *t* ngàn lau

Câu th *ng* *i* x *a* còn trên đá
Sao lòng ng *i* nh *chi* c lá bay
H *ch* thiên thu n *ng* nh *mu* n t *i*
Sao cu *c* đ *i* cu *n* nh *ng* áng mây?

M *i* năm, sau l *Giáng* sinh và đ *u* năm d *ng* l *ch*, th *i* ti *t* lạnh l *nh* nh *nh* c nh *trong* tâm m *t* n *i* ni *m* nào. Ngày t *t* c *truy* n t *i*, l *i* thêm m *t* tu *i*, đ *th* y cu *c* s *ng* qua cho m *t* tu *i* già s *p* t *i*. Có nh *ng* bài th *p* *trong* đ *u*, có h *i* *m* c *a* ngày *u* th *qu* n trong ván tam cúc bên c *nh* b *p* l *a* h *ng* c *a* n *i* n *u* bánh ch *ng* thu *nào*. Có nh *ng* b *a* cúng t *t* niên, c *gia* đình xum h *p* nh *ng* cũng có lúc b *v* m *t* mình đón giao th *a* trong n *i* bu *n* da di *t*. Đ *i* s *ng* thẳng tr *m* trong m *t* đ *t* n *c* chi *n* tranh in h *n* trong tâm th *c*.Đi h *c*, đi lính, đi tù, đi v *t* biên, bao nhiêu ch *đi* là b *y* nhiều trùng trùng k *ni* m. *Sài Gòn*, *Pleiku*, *Ph* *c* Long hay *Orange County*, cu *c* đ *i* c *t* trôi đi, có lúc là nh *ng* c *n* sóng ng *nghiêng* nh *ng*

cũng có lúc là con n *c* xuôi dòng th *m* th *.* N *u* vi *t* đ *c* nh *ng* trang nh *t* ký, gi *a* m *t* bu *i* chi *u* cu *i* năm hiu h *t* quê ng *i*, thì có l *t* m lòng s *nh* nhàng h *n* vì nh *ng* gánh n *ng* mi *t* mài t *dĩ* vãng. ...

Th *i* gian đi qua th *t* nhanh. Th *m* thoát, m *t* đ *i* ng *i*, n *i* ti *p* nhau, năm ti *p* năm, tháng ti *p* tháng. Không ng *,* tôi đã *đây* t *i* ba m *i* năm, và tr *i* qua ba m *i* cái t *t*.

Làm sao quên đ *c* cái t *t* đ *u* tiên *x* ng *i*, đi chùa đêm giao th *a* đ *nh* l *i* cái t *t* v *a* qua *Sài* gòn, đang lang thang trên m *t* c *a* sông *Vĩnh* Châu đúng đêm giao th *a* đ *lên* ghe nh *ra* ghe l *n* cho m *t* chuy *n* v *t* bi *n* b *t* thành. Cái đ *v* c *a* đ *i* s *ng* Vi *t* Nam còn đ *ng* l *i* trong c *m* giác đ *th* y cu *c* đ *i* mình đi qua m *t* th *i* k *khác* và s *ph* i ph *n* đ *u* h *n* n *a* đ *hòa* nh *p* vào cu *c* s *ng* m *i* *đây*. Lúc *y*, v *a* h *n* ba m *i*, mà sao nghe mình già c *i* l *.* Nh *ng*, t *t* c *v* n là nh *ng* hoài v *ng* và tin t *ng* r *ng* cái giá c *a* những ngày tháng đ *n* tâm l *c* cho m *t* chuy *n* đi không u *ng* phí. S *đi* vào cu *c* v *i* bàn tay tr *ng* v *i* quy *t* tâm xây đ *ng* m *t* cu *c* s *ng* tho *i* mái t *do*..

S *ng* *n* i có đông ng *i* Vi *t* nên nh *ng* cái T *t* đ *y* đ *h* ng v *quê* h *ng*. Bánh trái k *o* m *t* ê h *,* *đây*, c *ng* ng *i* giàu l *n* ng *i* nghèo đ *u* th *a* s *c* bày bi *n* v *t* th *c* cho nh *ng* ngày xuân sung túc. V *v* t ch *t* thì nh *v* y, nh *ng* sao trong lòng, hình nh *m* i ng *i* th *y* thi *u* thi *u* m *t* đi *u* gì. Không bi *t*, có ph *i* là ni *m* giao c *m* t *đ* t tr *i*, khi chúng ta ph *i* r *i* b *quê* h *ng*.

Đi l *chùa* x *ng* i, sao v *n* nh *bu* i l *chùa* Vĩnh Nghiêm, Xá L *i*. Đêm giao th *a* làm sao quên đi l *Lăng* Ông, đ *p* diu nam thanh n *tú*. Ghé ch *hoa* Bolsa, l *i* nh *đ* n r *ng* hoa đ *ng* Nguy *n* Hu *ngày* nào v *i* h *ng* v *trái* qu *t* v *t* tr *m* còn th *m* mùi tinh ngh *ch* thu *thanh* xuân. Làm sao quên, k *ni* m cũ. Nh *nhưng* mãi, nh *ng* bóng dáng x *a*. Th *i* ti *t* l *nh* nh *bu* i cu *i* đông l *i* càng làm tăng thêm ni *m* hoài v *ng*. H *mã* tê b *c* phong. *đây*, không ph *i* gió b *c* mà sao lòng tr *ng* tr *i*. Ngày đ *u* năm, là đ *p* nhìn l *i* nh *ng* cái t *t* trong đ *i*...

Ph *n* đông nh *ng* ngày m *ng* m *t* t *t* *x* ng *i*, bu *i* sáng mù s *ng* đi làm trên xa l *,* m *i* ngày nh *m* i ngày, t *ng* nh *đ* n cái t *t* quê nhà. M *t* th *i* gian đã qua, bi *t* bao nhiêu là k *ni* m...Năm nay, t *t* nguyên đán vào cu *i* tu *n* nên ngày t *t* cũng còn chút ý v *.*nh *ng*, cái h *ng* h *làm* sao *y* c *l* n qu *n* trong tin trong óc. C *,* ãi nghĩ v *ngày* x *a*, nh *ng* ngày *quê* nhà...

Khi đi lính, m *y* năm *Pleiku* là m *y* cái t *t* xa nhà. Chi *u* ba m *i*, lái xe đi quanh m *y* con ph *v* ng ng *i* vì m *i* gia đình đ *u* lo cúng ki *ng* bu *i* giao th *a*, th *y* t *nhiên* trong lòng m *t* chút gì tr *ng* v *ng*. Nhìn vào nh *ng* bàn th *h* ng kh *nghi* ngút *các* nhà ngoài ph *,* th *y* nh *nhà*, nh *gia* đình tha thi *t*. Nh *ng* bài hát đón xuân, l *i* càng làm sâu đ *m* thêm n *i* bu *n*. Em, bây gi *xa*, có còn nghĩ ng *i* nh *nhưng* gì anh, bây gi *?*..

Có năm bi *t* phái Qu *ng* Đ *c*, có năm bi *t* phái Ban Mê Thu *t*, *đâu* thì cũng là t *t* xa nhà. C *bi* t đ *i* xúm nhau nh *u* nh *t* say kh *t* đ *qua* nh *ng* ngày đ *u* năm. Nhi *u* khi đi bi *t* phái còn vui h *n* là *đ* n v *.* Đ *u* sao, cũng có nhi *u* ng *i* chia s *chung* cái n *i* cô đ *n* c *a* m *t* mùa xuân xa x *.*

Cuối năm, một đời, một ngày...

Tác Giả: Nguyễn Minh Trinh
Thứ Tư: 26 Tháng 1 Năm 2011 18:04

Có một người lính trẻ làm thơ. Thơ của đêm ba mươi tết buồn ở Pleiku năm 1972. Những câu thơ đã cũ hơn ba chục năm:

Cuối năm thơ người nhà châu
Sỏi ai đôi mắt vì sự xa
Ưng đi, năm tởn vèo qua
Trong ngòm đờng, thơ y vờ òa nỡ riêng

Tóc gòm còn nhớ tuối tên
Mừng cung kiếm thơ y lãng quên tháng ngày
Không gian có hợp tởm tay?
Trên đỉnh núi cuồn thơ ng mây chợp chùng

Cơm súng bắn vào không trung
Men nào cho hợp tởn cùng nỡ ta?
Hương nào mù mắt quê nhà
Con chim núi, nỡ quên ca bực lòng...

Sau năm 1975, là một cuộc đời đời. Những một, Công quân vào Sài Gòn, chúng tôi trở thành binh quân. Nhà tan, công gia đình tôi di tản. Mình tôi kết liễu, đi vào tù vì thơ ng khá hiên hòa “đi học tập cải tạo”. Những người ng đời ngòm hiêu, chơng có học tập gì cả, mà chơ là một biên pháp trở thù của những người chiến thơ ng. Tù còn có án, còn có thơ gian n đờng đờ trở vờ. Còn cớ i tở thì, một cách rởt co dãn, hiêu sao thì hiêu, tở thì đờ c vờ. Mà tở đờ c đờ nghĩa ra sao, thì, chơ a có ai có quy n lờ c đờ nói ra cả...

Năm 1978, đã đờn thơ i hơn ba năm. Thơ ng là sự đờ c trở vờ. Ng đờu hy vờ ng y vờ tan nhò bở t xà bông. Tở năm y, là một cái tở đáng nhò cở a đờ i cớ i tở o...

Trở i tôi, một sự khá lờn nhơng ng đờ i tù đã đờ c vờ. Sự còn lờ i đờ trong nhơng lán trở i hỏ i trở c đồng đờ o nay khá trở ng trở i. Giai đờn này sự a sự n chuy n giao tở bở đờ i sang công an nên nhơng công vi c lao đờng cũng chi u lờ. Những, tinh thơ n nhơng ng đờ i tù thì vô cùng bi quan. Cái tở ng lai tù mút mùa lờ thơ y đờ ng nhò ám nh mớ i ng đờ i. Những ng đờ i bở n tù, mớ i ngày nào còn nỏ m sự p lờ p bên cở nh nhau, bậy giở, sự p nỏ m rở ng rỏi. Những ng đờ i đờ c vờ là nhơng kỏ may mớ n còn nhơng ng đờ i đờ i, chơ đờ i một ngày vờ trong cái lo lờ ng cở a nhơng án tù không thơ i hỏn cho mình...

C *ng* S *n* là b *c* th *y* c *a* ngh *coi* tù. M *m* n *n*, d *n* buông, lúc c *ng* lúc nhu, khi thì hãm d *a*, khi thì vu *t* ve, ng *i* tù hoàn toàn b *kh* ng ch *và* m *i* s *c* ph *n* kháng đ *u* b *ch* ng *m* t cách có k *thu* t. Nhi *u* khi nh *ng* tin đ *n* xu *t* phát t *qu* n giáo có lúc nh *nh* ng bi *n* pháp rắn đ *e*, có lúc nh *nh* ng xoa đ *u* nh *ng* căng th *ng*. Và, bi *n* pháp chuy *n* tr *i* th *ng* xuyên, đ *m* i ng *i* tù khó c *u* k *t* v *i* nhau. Th *i* gian nh *nh* ng xoa đ *u* nh *v* y ch *th* t ng *n*, r *i* đầu l *i* vào đó. L *i* lao đ *ng* c *c* nh *c*, l *i* k *lu* t s *t*, l *i* bi *t* giam, ...

Th *i* gian *y* là cu *i* năm 1978, kho *ng* t *ngày* giáng sinh đ *n* t *t* nguyên đán *tr* i Ph *c* Long, t *nh* Sông Bé. Nh *ng* “*ăng-ten*”, th *y* hãm h *i* báo cáo anh em cũng không đ *c* v *s* m h *n* h *nên* cũng ng *i* ng *n* trong công tác chó săn và ho *t* đ *ng* ít đi th *y* rõ. Anh em c *i* t *o* đ *th* h *n*. Ban ngày thì lao đ *ng* lè phè, qu *n* giáo và v *binh* còn ph *i* s *a* so *n* đ *ra* biên gi *i* Vi *t* Miên đang có l *n* x *n*. Bu *i* t *i*, t *h* p nhau l *i* hát nh *c* vàng, th *m* chí có khi còn pha vào nh *c* chính hu *n* h *i* tr *c*, mà ch *ng* th *y* đ *ng* t *nh* gì. Lúc tr *c*, nh *th* là có chuy *n* l *n* ngay...

Đã bao nhiêu năm qua, tôi v *n* còn nh *đêm* giao th *a* năm 1978 *Ph* c Long. M *t* đêm mà nh *ng* ng *i* tù c *m* th *y* g *n* g *i* v *i* nhau h *n* và chia s *v* i nhau nh *ng* kh *n* khó s *t* i. Cùng linh c *m* v *i* nhau r *ng* ngày v *vô* đ *nh* và khi công an thay b *đ* i làm qu *n* giáo thì ch *c* ch *n* cu *c* s *ng* tù đ *y* s *kh* c nghi *t* khó khăn h *n*.

Sau b *a* c *m* chi *u* cu *i* năm, cũng có chút th *t*, có chút th *c* ăn, có c *m* tr *ng*... nh *ng* sao ai cũng dầu dầu nét m *t*. Tr *i* núi r *ng* t *i* s *m* nên cái l *nh* l *o* càng tăng thêm đ *bu* t giá c *a* n *i* bu *n* bã.

Gi *này*, *nhà*, ch *c* có nhi *u* ng *i* v *ng* óng ch *ng*, con mong cha. Bây gi *đ* y, m *t* mù t *ng* lai, ai mà ch *ng* cảm c *nh* phân vân. Ngày t *t* là ngày c *a* xum h *p*. Thân t *i* tù, bi *t* lúc nào tr *v* g *p* đ *c* v *con*, gia đình,...

Nh *ng* có m *t* s *b* n tr *,* ph *n* đông xu *t* thân t *tr* ng Võ B *Đà* L *t*, thì l *i* không đ *n* i bu *n* tràn ng *p*. H *hô* hào góp th *c* ăn th *c* u *ng* đ *t* ch *c* m *t* đêm giao th *a* chung cho m *i* ng *i*. Và hình nh *m* i ng *i* trong đ *i* đ *u* h *ng* *ng*. M *t* bàn th *đ* c b *y* ra, cũng có đèn n *n*, bánh m *t*. Dù đ *n* s *,* nh *ng* *m* cúng. D *u* sao, cũng có nh *ng* ng *i* bên c *nh* nhau đ *không* có nh *ng* gi *t* l *g* t th *m*, không có nh *ng* ti *ng* th *dài* kho *c* kho *i* trong đêm tr *t* ch.

Nh *ng* ti *ng* hát, b *t* đ *u* là nh *ng* b *n* nh *c* ngo *i* qu *c* mà anh em ng *y* trang gi *i* là nh *c* Liên Xô đ *che* m *t* qu *n* giáo. Nh *ng* v *sau*, d *n* d *n* tâm tình đ *c* m *ng* và m *i* ng *i* m *t* lúc quên đi cái nghi *t* ngã c *a* tù đ *y* đ *ti* ng nh *c* chuyên ch *đ* c ý tình c *a* nh *ng* ng *i* luôn hy v *ng*. Nh *ng* bài tình ca nh *ng* n *t* nh *c* vui là khúc đ *o* đ *u*.

Có lúc nh *c* bu *n* bã, đ *y* nh *th* ng. Có lúc, nh *c* là l *i* tha thi *t* c *a* trái tim trao gi *i*. Có anh b *n* đã hát b *ng* c *t* m lòng bài “Xuân này con không v *c* a Tr *nh* Lâm Ngân. Sao l *i* có

ngôn ng thích h p đ n th . Dù tình c nh h i tr c là c a anh lính chi n ph i xa nhà vì nhi m v , nh ng lúc này, t ng nh tr n chi n v n còn. Nh ng ng i tù, hát v i nhau c m khái:
“N u con không v ch c m bu n l m mái tranh nghèo không ng i s a sang khu v n tu hoa vàng m ng xuân. B y tr th ngâ ch m mong anh trai s đ em v cho tà áo m i ba ngày xuân đi khoe xóm gi ng...”

Có m t b n nh c “N c m t cho Saigon” th c ra là c a Nguy n Đình Toàn nh ng lúc y chúng tôi đ n là c a nh c sĩ Ph m Duy t ngo i qu c g i n i ni m v . Nh ng thân yêu trao g i cho m t thành ph tràn đ y k ni m. Tin đ n tuy th t thi t nh ng lúc đó cũng hâm nóng cho côi nh ng n i ni m. Và, cũng th t là say s a, nh ng n t nh c và ngôn ng y:

“Saigon i! Đ n nh ng ngày ôi hè ph xôn xao
Trong ni m vui ti ng h i câu chào sáng đ i t i th m v n s c màu.
Còn gì đâu! Ai đã xa nh hàng me già
Thu công viên hoa vàng t ng đá Saigon i
Đâu nh ng ngày m a bu n khoác áo đi
Tay c m tay nói nh nh ng gì
Nh ng qu y hoa quán nh c đêm v còn r n ràng giọng hát Khánh Ly...”

Bây gi nghe i bài hát này, cũng nh nghe i nh c Tr nh Lâm Ngân “Xuân này con không v”, đã m y ch c năm qua mà sao v n nghe trong lòng g n lên nh ng dây r ng r ng c m xúc. Tôi nh chúng tôi có hát nh ng bài nh c Chính Hu n thu nào trong đêm giao th a y. Nào “C bay c bay trên thành ph thân yêu v a chi m l i đêm qua b ng máu...” hay “Trên đ u súng quê h ng t qu c đã v n mình trên l i lê c m h n h n c m nh tri u sóng ôi bao la th m bát ngát cánh đ ng vàng v i lữ tre xanh và ti ng ê a đ u làng là kinh nguy n c u cho ng i n m xu ng..” ho c “Gi c t B c vô đây bàn tay v y máu anh em, gi c t B c vô đây bàn tay v y máu đ ng bào...” Nh ng câu hát m i đ u ch là i th m sau có lúc c t lên không ng .

V i nh ng nh c c th s t ch , mà căn b n là cây guitare mà c n đàn, thùng đàn, phím đàn, đ u là nh ng v t đ ng v t đi đ c sẵn nh t đ t o thành. c đ n giây đàn cũng là nh ng s i kim lo i đ c t c ra t ng nh ng s i giây đ n ho c giây cable nh ng l i chính xác âm đ đ n m c không th m c gì h n. Nh ng chàng nh c sĩ y, trong cái đam mê âm nh c và cũng là m t cách th tâm s v i mình, v i b n bè cu i năm trong nh ng n t nh c đã làm quên đi đ i tù i u ám không có ngày mai. Nh c bu n c a đ i s ng hi n h u nh ng hình nh có m t đ i u gì ph vào i th câu nh c. Có m t chút ph n h n th ng thân nh ng cũng có m t chút ngang tàng không khu t ph c.

Chúng tôi m i đ u m t ng i hát, sau m i ng i nh truy n nhau cái say s a thành nh ng b n h p ca hào hùng mà có lúc chúng tôi t ng nh ngày nào, thu còn hàng ngũ.

Cu *i* năm, m *t* đ *i*, m *t* ng *i*...

Tác Giả: Nguy *n* M *nh* Trinh

Thứ Tư, 26 Tháng 1 Năm 2011 18:04

Có m *t* ng *i* làm th *đã* vi *t* v *đêm* giao th *a* *y*. M *t* bài th *mà* tác gi *c* a nó trong m *t* phút c *m* h *ng* đã vi *t* ra r *i* ch *ph* bi *n* cho m *t* vài ng *i* b *n* r *i* c *g* ng chôn ch *t* vào trí nh *.*

Đêm ba m *i* sao ch *p* chùng ti *ng* hát
Bè b *n* ta *i* gió n *i* lên r *i*
Còn t *c* *a* hãy nhen thêm đôi m *t*
Đ *ng* ta đi v *ng* v *c* ánh m *t* tr *i*

Đêm ba m *i* hát bài ca chính hu *n*
M *t* thu *nào* g *m* súng đã ngang tàng
Bão cát trắng treo b *i* *m* chi *n* tr *n*
Gi *ng* m *ng*ùi ni *m* t *i* h *n* mệnh mang

Núi r *ng* khuya có nghe *i* thiên c *i*
Ai hát bài xuân đ *n* ch *ng* tr *v*
M *hi* n *i*, bi *t* bao gi *h* i ng *i*
Đêm giao th *a* nh *i* b *p* chi *u* quê...

Đã g *n* ba ch *c* năm qua, trong tâm t *c* a tôi v *n* luôn luôn nh *đ* n ngày cu *i* năm *y*. Dù đ *i* s *ng* có lúc bu *n*, lúc vui, lúc thảng tr *m*, lúc hào h *ng*, nh *ng* nh *ng* giây phút *y* không th *nào* quên trong đ *i* ng *i*. Tôi bi *t*, nh *ng* b *n* tù c *a* tôi *nh* ng tr *i* giam ngoài B *c* còn b *kh* s *đ* y *i* g *p* trăm *n* h *n* cũng nh *nh* ng th *i* h *n* giam gi *thăm* th *m* dài h *n*. Nh *ng* v *i* tôi, bu *i* t *t* niên cùng nh *ng* bài hát cũng đã là m *t* h *n* v *t* không phai trong trong cu *c* đ *i* c *a* tôi.